

Communiceren met kinderen over kanker

Marikenhuis Nijmegen

15 oktober 2015

Even voorstellen....

- * Masja van Bokhorst,
Orthopedagoog Radboudumc

Wat komt er aan bod ?

- * Vertellen en hoe?
- * Reacties van kinderen.
- * Kinderen helpen om te verwerken
- * Als de dood ter sprake komt.....
- * Pedagogisch inloopspreekuur Marikenhuis
- * Ruimte voor vragen.

Wat vertellen en hoe?

- * Vertellen ?
- * Wat vertellen en hoe??
- * Hulpmiddelen:
 - Boeken
 - Films: via stichting Verdriet door je hoofd
 - websites bijv. www.kankerspoken.nl

Reacties van kinderen 1

- * Zoveel kinderen, zoveel reacties....
- * Niet kunnen slapen of nachtmerries hebben
- * Geen zin in eten
- * Een korter lontje hebben
- * Er niks over willen weten; ontkenning
- * Fysieke klachten als hoofdpijn, buikpijn
- * Stapje terug in ontwikkeling: duimzuigen, bedplassen
- * Over-verantwoordelijk en lief worden
- * Schuldgevoel

Reacties van kinderen 2

Veel reacties horen er gewoon bij.
Het zijn normale reacties op een
abnormale situatie.....

Hoe om te gaan met reacties?

- * Huilen mag, lachen ook...
- * Probeer het dagelijks ritme zoveel mogelijk in stand te houden
- * Kinderen moeten ook kind kunnen blijven en hun eigen dingen mogen doen.
- * Vertrouwd persoon om hart te luchten
- * Probeer op te blijven voeden, stel regels.
- * Doe ook leuke dingen met elkaar.
- * Bij twijfel...vraag hulp!

Kinderen helpen om te verwerken

- * Het doen van fysieke activiteiten als de spanning te hoog oploopt: fietsen, rennen, boksbal.
- * Niet alleen praten, maar ook DOEN!
- * Betrek kind bij de behandeling en geef ruimte om vragen te stellen. Antwoorden krijgen op vragen, helpt om te verwerken.
- * Lotgenotencontact: praten en doen met leeftijdsgenoten
 - [Kindergroep Marikenhuis!](#)
 - Stichting Jonge helden
 - Stichting Achter de Regenboog
- * Professionele hulp: speltherapie, rouw- en verliesbegeleiding, psycholoog.

Als de dood ter sprake komt...

Het besef van begrip dood is afhankelijk van leeftijd/ontwikkelingsniveau:

- * Baby's: geen besef, maar voelen wel dat iets niet klopt.
- * Peuter/kleuter: kan nog niet begrijpen dat dood definitief is
- * Onderbouw: begrijpen wel dat dood definitief is, maar realiseren zich niet dat het iedereen kan overkomen
- * Vanaf 10 jr: kunnen het verlies als onomkeerbaar ervaren , net zoals volwassenen.

Adviezen hoe om te gaan met naderend verlies

- * Geef aan wat het naderend verlies met jezelf doet. Dit geeft ruimte voor kinderen om zelf ook emoties te benoemen.
- * Doe samen leuke dingen, maak herinneringen.
- * Vertel dat de dood er aan komt en wat het kind kan verwachten.
- * Geef eerlijke antwoorden op vragen o.b.v. eigen (religieuze) overtuiging en/of gedachten.
 - Bij moeilijke vragen: leg de vraag terug bij het kind, hoe denkt hij/zij er zelf over?

Adviezen hoe om te gaan met naderend verlies 2

- * Gebruik bijv een boek als praat-hulpmiddel.
- * Tastbare herinneringen zijn belangrijk: bijv foto's, herinneringsdoos
- * Betrek kinderen, indien mogelijk, bij de vormgeving en de uitvoering van een uitvaart. Dit helpt verlies te verwerken.
- * Kijk achteraf terug op wat er allemaal is gebeurd en praat hierover met elkaar.
- * Rituelen kunnen helpen met gevoelens om te gaan
- * Ook hier: professionele hulp kan nodig zijn.

Inloopspreekuur Marikenhuis

- * Op 1^e en 3^e donderdag van de maand van 18.30 tot 20.00
- * Voor iedereen die vragen heeft over hoe om te gaan met kinderen die te maken krijgen met kanker
- * Zowel op afspraak als inloop.
- * Het geven van pedagogische adviezen en het, indien nodig, meezoeken naar geschikte ondersteuning en/of begeleiding.

[Download de flyer Kinderen & Kanker](#)